

Plymouth, Pa., 11 Vasario.

Lenkai, patėmyję, kad skaitlius visokių valnamanių ne tik nesimazina, bet kas kart vis da dauginasi tarp jų ir tankiai su savo darbais dūdas matytis, jau nū seniau snekucziūje ir po laikraszczius savo skelbe, apie suszaukimą lenkiszka – katalikiszko kongreso, kur susivaziūtų visi dvasiszki ir tikri svietiszki jų tautiečiai veluk szio reikalo, ir czion pagal visūmenės nūmonę ir nutarimą, but parodyti kelei, kaip reik apsieiti ir ką daryti dėl apsisergėjimo nū taip limpanczios ligos.

Tulas isz lenkiszku kunijų padavė savo nūmonę, kad ant to, busenczio kongreso vertėtų paszaukti ir Slovakus. Toliaus, kaip atsiszauke lenkiszka gazetą „Polak w Ameryce“ reiktų girdi užkviesti taip gi ir Lietuvius su Rusiniais, kurie yra artymi mūsų broliai! Dėl surengimo to kongreso bus perstatytas tam tikras komitetas, kuris, kaip atsiszauke tą pati gazetą, neatsisakys visus paminėtus užkviesti, bet kas žin ar bus kas naudos isz to, czion didelis klausymas. Su dideliu skausmu szirdies, sako tas pats, reike atsiliepti, jogei tarp Lietuvių, Slovakų ir Rusinų gilei labai įsikerejęs yra *maskolofilizmas*. Norints ir ne visi, bet daugelis yra tokių, kurie carą Rosijos laiko už kokį tai mesijoszių ir bijosi kūm atsiliepti prieš jį. O isz visų tautų slovaniszkos kiltės tiktai vien lenkai ne yra draugais maskoliaus; tiktai jie vieni neužkencze maskoliaus mirtinai!

Ant kiek teisingi toki atsiszaukimai lenkų nēr ką labai daug užsimislyt; bet tiktai reike pasiziurėti ant mus paczių, kad persitikrint tame ir tada jau atsakyt lenkams. Kaip ne retai dūdas paregėti, tai ir po teisybei randasi tarp

mūsų tokių, kuriems vis tiek ar maskolius ar taip koks. Daugiausiai gi tokių atrasime tarp tų, kurie tarnavo kariūmenėj. Ne vienas isz jų taip baisiai prisigėre maskoliszko kvapo ir taip jam pamilsta tas maskolius, kad daugel labai toks kenke visai lietuvių. Tarp kokių gi daugiausiai at rastume visokių iszdavėjų mūsų brolių? ar ne tarp ekskareivių (žinoma asz czion ne noriu kliudyti visų tarnavusių kariūmenėj, daugelis pareina da labiau sustiprėję dėl mūsų tautos, da labiau neužkencze maskoliaus). Bet tarp kareivių vis jau daugiau atsiranda ir tokių, kurie permaino savo prigimtą kalbą, perversdami daugelį žodžių, o ne vienas ir dėl tikėjimo daugel atszala, ką taip gi galima patėmyti ir tarp mus sziczion, Amerikoje, apsigyvenusių, o gal but ne vienas isz tų visai nē nematė kareiviszkos tarnystės!

Todėl asz mislyju ne proszalį but, kad ir mes galėtume padūti balsą ant to busenczio kongreso, jeigu patys nesu mislyjame suszaukti tokį. Ar bus kad naudos ar ne isz to viso, negalima dabar pasakyti, bet kad pasirodyti, jogei ir mes numanome apie tokius reikalus, ne vertėtų paniekyt to užpraszymo ir padūti savo balsą, kada jau bus reikalas. Labjausiai žinoma priguli tai padaryti mūsų dvasiszkiems vadovams, kurie niekados ne tur atsisakyt, kada tik gal but koks reikalas dėl mūsų. Lenkai, kaip girdėt jau nū 5 dienos szio Vasariaus įsteigė namus dėl emigrantų, o vis prie to daugiausiai prisidėjo jų kunijje. Todėl gi ir mūsų kunigams verta tankiau pasirodyt ir paugsztyt savo vardą.

Ant busenczio kongreso bus pakeltas protestas prieš kan kinimus katalikų po valdže maskoliaus ir taip gi apie prispaudimą lenkų po caro

jungu. Czion ir žinoma ne proszali but, kad ir mes padūtume savo balsą. Kaip tankiau klabisime ir ne atstosime reikalavę – tai turės pasidūti, juk jau ir Lietuvoj drąsiau pradeda atsiszaukti mūsų tautiečiai, kaip matyt korespondencijoje isz Vilka viszkie pavieto.

Isz Lietuvos.

— *Isz Suvalkų rėdybos.* Dieną 9 Sausio (28 Grūdžio) buvo sueiga (skodas) *Karklinių* (Vilkaviszkie pav.) valsčiaus, apie kurią verta paminėti. Tarp kitko valsčius nutarė reikalauti, kad valdzia *priversty* (prinudit) mokytoją Karklinių valsčiaus mokslainės, kad jis bent dusyk ant savaitės (nedėlios) mokytų vaikus lietuviszka skaityti ant lietuviszkų knijų su lotyniszkomis raidėmis (litaromis). Dideliai svarbus daiktas ir garbė Karklinių valsčiuje, kad pakėlė tokį klausymą.

Vaitui pasirodė, kad jisai netur tiesos imti ant savės iszpildyti norą valsčiaus t. y. maldauti valdzios, kad mokytojas butų priverstas mokyti bent dusyk ant savaitės vaikus lietuviszka. Tada valsčius liepė raszyti nū savės netarimą (prigovorą), jog visą atsakymą ima ant savės valsčius, negali antsyk važinėti ir jieszkoti savo tiesų, tad tame pacziam prigovore iszdavė nū savę plenipotenciją dviem ukinįkam, kurie turės vesti už valszių visą reikalą. Valsčius iszdavė plenipotenciją sziem–dviem ukinįkam: Mikui Steneliui isz Geisztariszkių ir Jūzui Melnikui isz Keturvalakių. Dabar nū jų dvių daug priguli visas tas reikalas, bet reikia tikėtis, kad valsčius žinojo, kam pveda savo tokį svarbų reikalą, ir jai pvedė, tai, gali buti, stropiems vyrams.

Ant tos paczios sueigos Karklinių valsčius nutarė da ir kito daigto reikalauti nū valdzios: kad į mokslainę butų daleista ateiti kunigui ir mokyti vaikus tikėjimo dalykų lietuviszka. Ir szis klausymas buvo įtrauktas į tą patį valsčiaus prigovorą ir pavestas tiems patiems plenipotentams, kad drauge apie abudu klausymu pasirūpūt.

Kaip sako, Karklinių valsčius suvis ne prasimanė, tik reikalauja to, kas jau maskolijų įstatymūse yra seniai daleista, tik stengiasi, kad nū popieros pereitų ir į gyvenimą. Sako, buk yra aiszkiai pasakyta, kad tikėjimo dalykai butų iszguldomi *vietinėje* kalboje ir kad vietinė kalba butų taip gi iszguldoma mokslainėse. Ne esu žinovas maskolijų įstatymų, vienok tikiu, kad yra toksai įstatymas, nēs kitaip nebutų Maskolijoje taip vadinamų pradinių „vokiszku“ mokslainių.

Tos „vokiszkos“ mokslainės tai akis bado lietuviams. Kas tai matė: vokiecius mūsų kraszte galime ant pirsztų suskaityti, o beveik kožnam mieste ir miestelyje yra tos „vokiszkos“ pradinės mokslainės, kur su valdzios žinia mokinia pusiau maskoliszka, o pusiau vokiszka. O lietuviams, jų locnam kraszte, jų Lietuvoje, nedūta nē ta laimė, ir kokią turi ateiviai — vokiečiai. O kas už tai kaltas, jai ne patys lietuviai? Tuno sav vargszas lietuvielis tamsoje pasinėręs ir žiurėdamas patamse nežiuri, kad net ateiviams, kurių yra gana nedaug, dūtos didesnės tiesos, kaip jam. Ar girdėjo — bent asz negirdėjau — kad lietuviai butų kada pasirūpinę, kad mokslainėse nors kiek lietuviszka mokytų. O rodos žiurint jau tik į „vokiszkas“ mokslaines, gali paimti lietuvių pagunda iszsirupyti ir sav tokias — lietuviszkas. Bet kas

davė!... Karklinių valsčiaus pirmutinis pakėlė tą svarbų klausymą, pats iš savęs, nės nė laikraszcziai lietuviszki niekad apie tai nė zodelio nezeptelėjo. Ir isz Karklinių valsčiaus dar nėra ką daug dziaugtis, nės tik pradžia, o ar isztesės jis iki galui, kaip reikia, kas gali pasakyti? Kiek girdėjau, žada Karkliniai statyti keterą ir iki paskutinai laikytis, bet... „žadinys — kaip sapne radinys“.

Man rodos, priderėtų visiems lietuviszkiems laikraszcziams pagvildėti labjaus tą klausymą apie lietuviszką kalbą mokslainėse. Tada gal ir kiti valsčiai dasiprotėtų jieszkoti to, ko sziaudien geidauja Karklinių valsčius. O tas yra taip lengvas daigtas! Reikia tik, kad valsčiuje atsirastų vienas įtekmingas ir iszmingas žmogus, kurs užsimintų savo kaimynams laikia valsčiaus sueigos apie tą reikalą, o man rodos kožnam valsčiuje pasisektų tas padaryti. Ukinįkai labai trokszta, kad jų vaikus pamokytų kas lietuviszkai skaityti ir raszyti, tai gi nė vienas neatsisakytų pasiraszyti ant „prigovoro“, kad to trokszta. Vienas žmogus norėdamas gali daug gero arba pikto padaryti, pagal tai, ant ko jis linkęs yra. O jai du-trys susitaria, tada patys gali stebėtis, kiek tai galima padaryti, jai tik visi isz szirdies imasi. Žinoma, gali maskoliai ir neiszklausyti praszytymo; sykį neiszklausys reikia antrą sykį praszyti, tik niekad nereikia nusiminti. Jai daug valsčių praszytų, žmona, greičiaus iszpraszytų, ko trokszta, nė kaip vienas katras praszydamas, o jai visi valsčiai antsyk praszytų, tai nėra jokios abejonės, kad būtų iszklausyti.

Sargiai dabosiu, ar neapgauna mūsų vilties Karkliniai ir neužmirsziu praneszti „Vienybei“, kas ten dedasi, kaip

eina pirmyn tas klausymas apie lietuviszką kalbą mokslainėse.

Maskoliai labai lengvai įleistų į mokslaines lietuviszką kalbą, jai tik lietuviai apsiimtų priimti knygas su gudiszkom raidem (graždanka). Bet lietuviai turi stengtis kiek galėdami, kad mokslainėse būtų lietuviszkos knygos su lotyniszkomis litaromis. Mano tokia nūmonė, kad velyk tegul visai jokių lietuviszkų knygų nebuna mokslainėje, neką lietuviszkos knygos, o su gudiszkom litaromis.

Jūkingi tie maskoliai su savo keistais užsimanymais! Galėtume mes isz jų pasijūkti, kad tie jų užsimanymai nebūtų mums taip skaudus. Paimekim nors gudiszką kalendorių (seno stiliaus) ir gudiszkos raides (graždanką). Patys gudai gana gerai žino, kad jų kalendorius yra klaidingas ir jau melūja arti 13 dienų (1900 metųse bus atsilikęs lygiai ant 13 dienų). Bet ką! netik nesirupino pataisyti jį, bet dar privertė ir katalikus, esanczius ne Lenkų karalystėje, szvęsti visas szventes pagal savo klaidingą kalendorių. Tyczia, matant kad klaidzioji, klaidzioti ir da kitam į kupriukyti, kad drauge klaidziotų, negali nė viena apszviesta tauta; taip gali daryti tik maskoliai — pusmongolai... Vienok ir mūsų pus-mongolai sykį susiprato, kad gal ir ne suvis gražu tyczia klaidzioti: gudiszki laikraszcziai raszo, kad jau ir maskoliai pames savo senąjį kalendorių, o priims kitą teisingesnį.

Kaip su kalendorium, taip lygiai ir su lotyniszkomis raidemis daro maskoliai. Visas svietas pripazįsta, kad geriausios ir sveiviausios akims raidės lotyniszkos. Tik maskolius netik įsikandęs laikosi savo locnų raidžių (tesizinie su savim!), bet dar ir mus, lietuvis, nori priversti, kad mes-

tume geresnes, o imtume prasstesnes jų raides, ir tai tik dėl to, kad jiems užėjo toksai ožys (kaprizas), kad mes nau-dotumėsi isz jų raidžių. Vokiečiai, kurie turi savo locnas raides ir tokią literaturą, kad maskolių literaturą tikytų tik į sluginaites ir galėtų tik kambarius szlavinėti vokiečių literaturos, tie vokiečiai jau pradeda atmesti savo locnas raides, o ima grazesnias lotyniszkas. Nėra abejonės kad ir maskoliai, greičiaus ar paskiaus, griebsis už lotyniszką raidžių. Bus ir czionais taip su kalendorium: virste vertė mus, kad imtume jų litaras, o paskui ir patys susigedę mes tą, mums taip nemandagiai siulė: Tik matkas yra: maskolius seka neva paskui vakarinę Europą, bet tik įsikirtęs į patį galuką jos vūdegos, na o da prieg tam nori, kad mes butume da toliaus atsilikę ir turėtume po jo vūdega... Nesulaukimas!

Maziulis.

Isz Kitur.

Suvienytos Valstijos.

— *Washington, D. C.* Komitetas užrubežinių reikalų 29 Sausio užbaigė paskutinai reikalą kubaniszką... Komitetas daėjo iki to, kad negalima priimti rezoliuciją ant pripazįnimo Kubaniečių už kariszką pusę. Kaip tiktai senatas susirinko į salą, p. Morgan, sąnarys komiteto užrubežinių reikalų perstatė rezoliuciją, kurioje prez. Clevelandas yra praszomas apie tai, kad vardan savo valdzios pranesztų Ispanijei, kad toji pripazintų kubaniečius už kariszką pusę ir vergai, paimti per Ispanus būtų laikomi kaipo tikri karieviai, o ne kaipo maisztinikai. Jeigu Ispanije padarys tai, tai ir Suv. Vals. kitaip žiurės ant kubaniečių — pavelys jiems pirkti visokius ginklus pas savę ir t.t. Taip-

gi vienas isz sąnarių komiteto pasakė, kad jeigu Ispanije nesutiks ant to, tai tegul tikisi, kad ne poilgam gal stotis akis į akį su galybe Suv. Valst.

Nūmonę mažesnės dalies isz visų sąnarių komiteto perstatė senatui senatorius Cameron. Tasai nori, kad tūjaus Kubaniečiai būtų pripazįti už kariszką pusę.

— *New York, N. Y.* „Heraldas“ atlaikė depeszą isz Havannos sekanczią: į „Sa Discussion“ atėjo zinia isz Kadyksu, kad naujai perstatytas jenarolas gubernatorius Weyler, pasakęs priesz savo iszvaževimą ant s. Kubos, kad jisai dziaugsis ir tada, kad maisztas ant Kubos bus apstabdytas nors per du metus. Stuba prekybos atlaikė 29 d. Sausio savo susirinkimą, ant kurio peržiurėta buvo finansai. Abelnai pamatė, kad kaip reikalai prekybos taip lygei ir finansai kas dien eina blogyn.

— *Washington, D. C.* Komisije Venezuelos pabaigė savo susirinkimą, ant kurio buvo visi sąnariai. Didesnė dalis sesijos yra paszvesta reikalui peržiurėjimo mapų ir kitokių dokumentų atsiųstų komisijei per departamentą valst. reikalingų, dėl iszriszimo gincio už Venezuelos rubežius.

Iki szio laik komisije da ne atlaikė atsakymo nė nū angliszko rando, anė nū venezuelosko ant užpraszytymo, kad kaip vienas taip ir antras atsiszauktų į komisiją per savo reprezentatus.

Mallet Prevost, sekretorius komisijos venezueloskos ne už ilgo iszvažiūs į Europą, kur užsiims peržiurėjimu arhyvų dėl atradimo tikrų zinių reikalingų dėl geresnio iszriszimo ginczo už Venezuelą. Jisai peržiurės arhyvus Hagos ir Madrito. Szalys tos kada tai taip-gi buvo statytos ant

gincio, o dėlto tur užlaikyt savo arhyvuse kokias žinias apie tai, kurios išreiksz szi reikalą. Sekretorius Prevost parsivež isz ten į Ameriką kopijas nū tų dokumentų, kurie turės kokį nors pamatą dėl iszriszimo szio klausymo.

— *Indianapolis, Ind.* Benjamins Harrison, buvęs prezidentas Suv. Val., sudejo ant rankų J. Govdo, pirmvedžio republikoniszko komiteto, centraliszką rasztinjką atsi-szaukimą, kad jisai suvis ne mislyje rupitis apie naują perstatymą jo ant kandidato prez. Suv. Valst. ir ne nor kad būtų statytas ant konvencijos St. Louis, Mo.

— *New York.* Draugai ir szalinjkai gubernatoriaus Mortono darbujesi nenuilstancziai ant to, kad jį perstatytų ant konvencijos tautiszkos St. Louis, kaipo kandidata ant prezidento Suv. Valst. Jau pietinėse vals. tur daugelį szalinjkų.

— *Kingston, Iamajka.* Brolis Antano Macea, antro isz eilės vado Kubanieczių, gyvena dabar minavotame mieste. Dieną 31 Sausio atlaikė jisai laiszką nū savo brolio, kuris danesza, kad Gomeza ne nor tikro muszio su Ispanais ir todėl vis traukesi tolyn, naikydamas plantaciję, kad tūm apsunkyti Ispanus; ba nuvarginti plantatoriai negalės randui mokėti mokestis. Kubaniecziai ne labai mat nor stengtis, kad jūs pripazintų už kariszką pusę. Maceo sako, kad tas da būtų niekiau dėl jų, ba tū kart reiktų atlyginti už skriaudas, jeigu kū maisztinjkai nuskriaustų svetimzemiuis, o kaipo tikriems maisztinjkams, kaip dabar jie yra, tai vis tas nueis ant nieko, ba jokis užrubežinis randąs negal prisikabyti prie jų.

— *Havanna.* Jenar. Gomez pasineszė į pr. Pinar del Rio, dėl susivienijimu su armije jenar. Maceo. Maceo stebuklingu rodos budu apėmė, vakarinę dalį provincijos. Visi miestai, iszskirent tiktai sostapilė ir jos porto Colomos, pasidavė jam. Gyventojai miestų džiaugsmingai sveikino maisztinjkus, kada szie ant publicznų namų iszkelė savo karunas. Gyventojai pridavė maisztinjkams maista ir reikalaujemus arklius.

Maceo į prov. Pinar del Rio įsilauzė su 2,000 žmonių, visad jis tur po savimi 5,000 žmonių. Vienas isz didžiausių muszių buvo ties Taironar, czion maisztinjkai paėmė nū Ispanų 100,000 porcijų kareiviszku. Miesteliūse Maceo perstatė, teisdarius dėl užlaikymo tvarkos ir sekretorius; tokiu budu įvedė naują randą.

Valdze rando ir vėl isz naujo įvedė cenzurą. Ne galima paleisti į svieta jokios, prieszingos Ispanų randui, žinios.

Czionykszcziai Amerikonai, kurie buvo muszyje su jen. Pando, sako, kad tasai da per keletą mėnesių trauks karę su maisztinjkais, bet kada pamatys, kad nieko jiems ne galima padaryti, tada vaziūs atgalios į Ispaniją ir agitavos už tai, kad Ispanije pardūtų Kubą Suv. Valst.

— *Havanna.* Czionykszcziai ispaniszki apicieriai tvirtina, kad priesz pribuvimą jen. Marin į Havanną turės isztikti muszis su maisztinjkas. Jen. Marin nor perspėti susivienijimą jen. Gomezo su jen. Maceo. Paėmė jisai 1,700 raitarijos, 2,000 pėstinjkų ir ketures batarėjas artilerijos. Su ta galybe iszėjo į prov. Pinar del Rio paskui Gomezą ir Maceo, kurie, kaip tvirtina apicieriai, negalės niekur dabar iszsisunkt isz tos provincijos, nės sutaisytas yra stiprus kardonas kareiviszkas il-

gyje gelezinkelio, vienyjenczio Havanną su Batabanu. Paskui jen. Marina seka jenar. Canellas, Aldecca ir Linares, kurie tur prie savęs 3,000 žmonių.

Buvo keli ne dideli musziai, kuriūse tai Ispanai, tai maisztinjkai jūs pergalejo.

— *Havanna.* Armije A. Maceo artinasi prie prov., Havannos ir jau visai netoli prov. Pinar del Rio, kur sustatyta yra linije ispaniszkos kariumenės.

Jenarolas Marin susimuszė su Kubiecziais, kurie prigulėjo prie Gomezo. Ispanai buvo sumuszti. Kubaniecziai paliko 20 saviszkių užmusztais.

Dalis maisztinjkų, skaitanti 1,000 žmonių, po vadovyste Pedro Diaz slankioja apie Guira Melena, Gabriel ir La Salud, gulinczių tarp batabanskos linijos ir Artemizos.

— *Havanna.* Czionai atlaikytos buvo žinios apie muszį Ispanų po vadovyste jen. Luque ir maisztinjkų po vadovyste Ant. Maceo; muszis buvo arti miesto Paso Real, provincij. Pinar del Rio. Ispanai, atėję į tą miestą rado maisztinjkus ilsintis abi pusei didziosios miesto gatvės. Kaip tiktai pamatė jūs maisztinjkai, tūjaus isz visų krasztų paleido ant jų, kaipo ledais daugybę kulčių; bet ne ilgai galėjo spirtis ir turėjo pasitraukti į rytinę dalį miesto. Tenai ir vėl isz naujo susikibo su Ispanais, bet isz naujo buvo pergaleti ir pasitraukė tolyn už miesto, palikdami 62 žmonis užmusztais ir daugelį pažeistų. Maisztinjkų buvo czion isz viso 1000 žmonių, Ispanų-gi daug daugiau buvo. Jenar. Luque tapė paszautas į deszinę koję. Majoras Jose Ruiz Perez taip sunkiai buvo pažeistas, kad už keletos adynų po tam numirė. Apart to likosi pažeisti: vienas kapitonas, vienas paruczikas ir 30 prastųjų.

— *St. Louis, Mo.* Į „Republic“ danesza isz Key Vest Fla., sekantį:

„Jenar. Gomez turėjo muszį su Ispanų kariūmene po vadovyste jen. Marino arti Quivican prov. Havanna. Muszis traukėsi per dvi adynas ir buvo gana smarkus; maisztinjkai spėjo iszsisukt nū Ispanų, kurie buvo apsiautę jūs isz visų pusių. Ispanai sako, kad jų buvo virszus, nes, pagal daneszimą Marino, tai Gomezas paliko 200 užmusztais ir apie 500 pažeistų. Kubaniecziai-gi tvirtina, kad jų buvo virszus, nės kaip danesza Gomezas, tai jisai palikęs nepilnai tuziną užmusztais.

— *Petropilė.* Grov. Szuvalov'as, jenarolas – gubernatorius Varszavos, norys perstatyt carui, pereinanti visoki liberalizimą, programą valdymo karalystės lenkų. Sako, kad jisai atsisakys, jeigu jo programos ne bus priimtas.

— *Madrid.* Premijeras Canovas del Castilo 28 dieną Sausio turėjo konferenciją su seneta Azcarroga reikale iszsiuntimo pagelbos ant Kubos Kalbėta buvo apie iszsiutimą 17,000 žmonių ant Kubos dėl kariavimo prieszais maisztinjkus.

— *Madrid.* Kalboje kokią turėjo tulas korespondentas su jenarolu Campos'a Kcrunnoje, iszsireiszke tasai, kabjaurus dabartinis padėjimas dalykų ant salos Kubos tū but attolintas ar su ginkl arba per įvedimą reform kad dėlto reiktų įvesti ir autonomije ant salos, tai vis reik sustoti. Nės szioji paktutinė, kaip iszsireiszke Campos'a ne gal jau ant ilgiau istekti pinigų ant kariszkių reikalų. Jenarolas tasai pratarė kad ir jo darbas ant Kubos turės kada nors but prastas ir pateisintas.

— *Madrit.* Jenarolas Campos'as atvaževo czion 4 dieną szio Vasariaus, vakare ant 10 adynos 40 min. Ant stacijos geležinkelio dėl pasvekinimo Campos'o pribuvo daugelis ministerių ir visokių politikų. Už stacijos susirinko daugybės žmonių, kurie sveikino jį šukavimais, kada tasai išėjo nu stacijos. Kada jenarolas Camposa važevo į savo rezidenciją, ant kelio davėsi girdėtis balsai ir cypavimai, bet žandarai šresztavojo tūjaus tūs, kurie norėjo pažemyt jen. Campos'ą. Vienas iš suimtų išstruko iš žandarų ir norėjo pabėgti, bet tūjaus tapė paszautas.

Daugumas iš czionykszczių gazietų sėje neužkentimą prieš jen. Campos'ą, kad tasai pasakė buk Kubai reiki dūti autonomiję. Tvirtina anos, kad toks atsiliepinimas Campos'o yra paniekinimu visos ispanizkos tautos, kuri niekad ne sustos, nors didžiausių aukų reikėtų dėl užlaikymo Kubos prie karunos ispanizkos.

— *Konstantinopilė.* Czionai kalba, kad tarp Rosijos ir Turkijos pasidarė slaptingas susirizimas, dėl pagelbos katoros nors reikalūse. Rosije tarp kitko prisizadėjus mat but pagelbon, jeigu anglizska flota norėtų dasiekti ant Dardanelių. O Turkije sako sutikus perdūti Rosijei Armėniję.

Ne kuriūse ratūse tvirtina, kad Prancuzije turėsentis pasimesti buti sądaroj' su Rosije, ba politika szios paskutinės priverceze prie to, ir yra prieasinga nūmonėms Prancuzijos.

— *Londonas.* „Central News“ atlaikė depezą iš Lisabonos daneszanczia, kad R. Andrade, gubernatorius Goy, portugalizkos kolionijos indijose, likosi atszauktu per randą Portugalijos, R. And-

radui esant, sukelta buvo to kolionijoje revoliucije prieš portugalizką randą ir zinoma visa kalte tame dalyke pūlė ant galvos paties gubernatoriaus tos kolionijos. Prie maisztinjkų prisidėjo taip-gi daugelis ir kariumenės kolionijos Gcjos. Po atszaukimo to, pasirodo, kad telegramos iszsiustos į Lisaboną per R. Andradą apie baisius kraujo praliejimus ir sumuszimus revoliucionistų, buvo viltvilingos. Savo daneszimūse Andradas perstatė tūs apicierius, kurie pagal jo nūmonę, užsitarnavo ant paaugsztinimo už narsumą tūse musziūse. Kaip pasirodo tie apicieriai yra gerai draugais buvusio gubernatoriaus, o tasai delto ir perstatė jūs, nors jie niekūm ne užsitarnavo ant to. Pasirodo taip-gi kad ne tikt. jie, bet ir kareiviai visai neprisidėjo prie numalszinimo maisztinjkų. Patsai gubernatorius pasididino mat sav dvigubai algą, o draugams savo pavelijo plėszti gyventojus. Už tokį darbą Andradas bus sunkiai pabaustas, ba visi lisaboniecizai smarkiai neužkencze jo už tokius darbus.

— *Londonas.* Konstantinopolskas korespondentas „United Press“ telegrapavojo, kad į sostapilę Turkijos atėjo laizskai iš Marash, kurie pranesza apie didelę pjovynę laike paskutinio muszio tarp turkizskų kareivių ir Armėnų. Tikro skaitliaus užmusztųjų nėra padūta, vienok sako, kad skaitlinga. 1200 pazeistų atvežta jau į Marash, bet sako kad da didesnė dalis bus pristatyta. Su daugeliu vergų turkai apsiėjo visai ne žmonizskai. Gubernatorius m. Marash norėjo suvesti į sądarą Turkus ir Armėnus bet nepasisekė. Daugelis Armėnų aresztavota už politikizskus dalykus.

— *Londonas.* Depesza iš

Madrito danesza į „Central News“, kad kaip greitai jenarolas Veyler naujai perstatytas jenar. — gubernatorius, atvažiūs į Havanną, — tūjaus iszdūds proklamaciję, kurioje perstatys maisztinjkams asztūnes dienas dėl padėjimo ginklų ir pasidavimo į rankas valdzios ispanizkos. Jeigu maisztinjkai to nepadarys, tai tū kart sutrauks didelę kompaniję prieš masztinjkus ir jų draugus ir vaiszys jūs krauju ir ugne.

— *Londonas.* Carogrodzkas korespondentas „United Press“ atlaikė sekantį: Daugelis Armėnų pereina į mahometo tikėjimą vietose Sparger, Mamardank, Khizan ir Gargar. Laike paskutinės pjovynės keletas urėdnjkų iš Khizano ir daugelis fanatikų Turkų, bėgiojo po aplinkines ir vertė krikszczionis priimti islamą.

Daugelį czion nukankino. Nekurį Sahary Vantabet, kuris buvo didelėje pagūdoje pas krikszczionis nukankino ir, nulupę, jo skurą prikimszo sziaudais ir pastatė ties kliosztoriaus durimis.

Isz lietuvizsku dirvu Amerikoje

Malonus BroLIAI! Užtėmijas ką nors gero tarpe mūsų brolių negaliu užtylėti. Lietuviai Union City'es ir Nautatuck'o Rugsejo 13 d. 1895 sutvėrė lietuviską clubą „Lithuanian's citezens club“. Pirmutinė uždūtė clubo buvo storotis įtaisyt vakarinę mokslo. Ant ko nutarė visas clubas ir apsiėmė mokėti mėnesinę mokestį po 15 centų. O norintieji naudotis iš mokslo t. y. mokėtis, mokės ir įstojimo po 50 c. Taip tai, sudėjus jau kelis dolerius, paėmėm ruimą dėl vakarinio susirinkimo, kur pasibaladojom per du mėnesiu viens kitą siek tiek mokydami. Po draug iszrinkome du vyrus,

kurie storojosi į miestą gavi me mokytojus, (da turiu priimti, kad pas mus nėra miesto vakarinių mokslainių dėl to kad per mažai gyventojų. Isz viso isznesza tik į 8,000, o kada bus 10,000 ypatų tai tada bus mokslainė miesto bei valstijos įtaisyta dėl visų). Taip tai mumis besistorojant bebarszkinant, tapo atidarytos durys, ir Grūdžio 2 d. 1795 m. gavome iš miesto mokytoją puikų, kuris yra perdetiniu ant dieninių mokslainių. Kuris mus mokina 3 vakarus per sąvaitę po 2 adynas ant vakaro. Knigos taipogi per storonę mokytojus gavome už dyką iš miesto. Ką matydams vienas saliuņikas T. R. mūsų taip gražų darbą ir vienybę, davė savo salę dykai 3 vakarus ant sąvaitės dėl pasimokinimo jau dabar nereikalaujeme nė to ruimo laikyti, kurį 2 mėn. laikėm. Mokinamės zinoma anglizskai. Dyvyjasi nevienas svetimtautis szia dien isz mūsų, kad mes taip neskaitlinga kruvelė įstengėm isz miesto tą iszstoroti, ko nė viens neturi isz miesto. Szia dien mūsų klubas susideda isz 78 sąnarių į mokslainę eina 49 vyrai, kurie yra užsimokėją po 50 c. įstojimo. Pinigų lyg sziam laikui įėjo į clubo kasą \$46,35 ant įvairių reikalų iszmokėta \$20,74 grynų pinigų kasoja yra \$25,61, kurie yra padėti bankoje ant vardo lietuvizsko clubo ir 3 vyrų, drauge su kasieriaus kaucija, kuris yra užsistatęs \$2500. Linksma yra iszgirsti mūsų brolius nors kiek krutanczius ir dirbanczius ant lietuvizkos dirvos, tai politikizskai, tai draugizskai, tai tautizskai, ir t. t. O vis tai tik dėl labo mūsų tautos, mūsų vardo ir atgyjimo bei apszvietimo. Abgailėtina, kad tarp mūsų taip mažai randasi apszvietunų, kurie mūsų su pasiszventimu darbū tusi. Mažu ir asz nepasigai-

lėčiau pasidarbūti ant tėvyniškos dirvos ir vargo bei prieszgynybių nukentėti, ale kagi asz vargūlis padarysiu, kad stoka apszvietos arba mokslo. Garbė lai buna ant amžiu tiems musų tautiečiams, kurie nors mažai arba daug darbūjasi dėl musų nuvargintos tėvynės. Nevienam gal tropijosi girdėti apie kurtėjimą lietuvių Conecticute ir visoje apygardoje New Englando. O kas jūs ant to paukvatino? Kas pakrutino? O tai drasei galiu pasakyti, kad tai darbas yra musų garbės verto tautiečio, drauge ir garbės sąnario „S. L. A.“ g. kun. J. Žebrio kuris tai yra pasiszventęs dėl savo brolių dirbti, ne tik dvasiszkūse reikalūse, bet ir tautiszkūse. Dūk Dieve, kad tokių darbinjų rastusi kūdaugiausiai, o musų g. kun. J. Ž. padrutyk spēkas ir pailgyk tav amžį visogalis Vieszpatie!...

Priesz pribuvimą į musų apygardą g. k. J. Ž. kas ką gero girdėjote apie darbus lietuvių? O kad ir girdėjote ale labai silpnai.

O kokiagi gūdonę, už tą darbą apturi k. Ž.? Teisybė, turi daugelį prietelių ir geradėjų, ale ir persekiotojų netrūksta; kurie spendžia visokės kilpas, kaipo ant kokio piktadėjo. Bet piemū geras yra pasiszventęs ir savo gyvybę už savo brolius padėti. O jus visi, kurie kasate dūbę artymui, dabokitės, kad patys į ją neisiragožytumėt, kaip ne kartą tropyjasi girdėti ir regėti. Malonus broliai nepatingėkime ir mes su savo mažom ir silpnom spēkom darbūtis kiek pajiegdami ant tėvyniškos dirvos. Kalbinkime ir kitus kiek galėdami, pirmiausiai prie szaltinio szviesybės t. y. skaitykime naudingus laikraszczius ir knjgas, pamokinancias, isz ko daugel tautiszko bei dvasiszko peno galime atrasti. Ir kitus ant

to kalbinkime, ukvatinkime kiek tik galėdami. Dirbkime nors isz lengvo bet visi vienįgai. O ateis laikas, kad isz savo triuso iszvysime gausingus vaisius; bet tiktai jeigu neklaidziosime kaipo avys po krumus. Neatbutinai koznas turime žinoti, kad tik tai vienybėje — stiprybė yra.

Vietinis.

— *Waterbury, Conn.* 2 d. Vasario. Gūdotinas rėdytojau laikraszcziio „Vienybės“ meldžiu patalpyti į savo garbų laikrasztį keletą žodžių apie dvasiszkus ir tautiszkus reikalus Waterbuvio lietuvių.

Taip mes lietuviai Waterburyje, aczių Dievui, turim lietuviszką bažnyčią, kurioje kas nedelę atsilaiko dievmaldystė per vietinį kunįgą. Ant vargonų lietuvaits puikiai pagieda, per rupestį vargamistros airio. Bet tarp-lietuvių yra didelė maiszatis, negana to, ką lietuviai skiresi į tikinczius ir valnamislius (szliuparnius), bet czionykszcziiai lietuviai pasidalinę da į dvi didesnes partijas: „suvalkieczius“ ir „užnemunczikus“ (suprask kauniszkus), taigi tos dvi partijos tarp savę ne labai sutinka, o ir musų kunjgas labjaus prisilaiko prie antrosios partijos, o ir visūmet labjaus augszcina užnemunczicius, norint visi vaisiai gero darbo pasirodo isz pusės suvalkieczių. Manę gi didiai užemė vienas navatnas apsiėjimas musų kunjgo, taigi jis užsimanė vieną porą isz kauniszkų suriszi, slapta, rjzsiu moterystės, suvis be užsakų, norint užsakams nebuvo jokios kliuties ir suvis toji porelė butų galėjus niekam nežinant apsigobti, jeigu nevienas atsitikimas, kuris pragarsino tą svotbę ir angliszkūse laikraszcziūse. Vaziūjant ant szliubo pradėjo svotbinįkai szauditi isz revolverių ir sztai atsitinka, kad vienas kauniszkis nu-

szaua kitą kauniszkį, to negaliu pasakyti ar tycziomis ar isz netyczių ir tūm pagarsina savo gobtuves ir be užsakų. Su tūm nuszovimu tiek to, bet-gi kam musų kunjgas norėjo tūs jaunavedžius suriszi slapta?

Abelnai ir pastatymas bažnyczios yra vaisium darbo suvalkieczių, norint czion kauniszkų yra nemažiaus. Ant to sunkaus darbo daugiausia panesžė rupeszczio ir tūm vertas didelės garbės p. M. Peža, kuris užemė vietą prezidento parapijos beveik iki sziam laikui, taipgi nemažai prisidėjo savu darbu p. Danisevyczia ir p. Urba, visi trys tie vyrai yra verti didelės garbės. Bet visados už gera blogu atmoka, taigi užtemijau, jog kokis ten M. D. apszmeizia p. Peža per „Vienybę“ pereitų metų, argi tai vyras užsipelnė ant to už savo nenūilsų darbavimą dėl labo parapijos? Apsigyvenę czion kauniszkiai yra didei tamsus ir nesirupinanti apie savo tautiszkus reikalus. Turėjome priesz Naujus Metus teatrą, o ant to teatro vos nevos buvo apie trys kauniszkiai, bet ir tie pats ne mokėjo ramiai užsilaikyti, tūjaus savo burnas pradarė, kaipo daržinias. Girdėjau, jog musų teatraliszką kūpa rengia ant 15 dienos szio mėnesio kitą teatrą, taigi paziuresim ar daug ateis kauniszkų.

Nemislyk mielas skaitytojau, jog asz szium savo rasztu noriu vieną pusę iszaugsztyti, o kitą nužeminti, bet asz czion tik parodau musų klaidas ir nurūdau, kuri pusė yra prakilnesnė ir viską raszau vardan teisybės. Szaukiu asz sziaudien lietuvius Waterburio į vienybę, stoti į darbą ant tautiszkos dirvos visiems isz vien, remti kiekvieną mums naudingą užmanymą. Visi mes esam vaikais vargstančios musų motinos Lietuvos, nepriguli mums skirstytis į

partijas.

Tikūsi jog szie mano keli žodeliai nepasiliks be naudos: kauniszkus paragys atsibusti isz miego, o imtis prie apszvietimo, o suvalkieczius — labjaus gūdoti savo brolius kauniszkus; bet nesakau, jog mes suvalkiecziai esam per daug apszviesti. O! reikia da ir mumis daug ir isz mus da randasi daugelis gamtos kudikių!

Asz.

— *Wilkes-Barre, P.* Taigi kaip jau žinote mano užmanymą N 6 „V. L.“ kas link prieglaudos emigrantų lietuvių ir vėl praszau prakilnesnių lietuvių atkreipti atydą ant mano užmanimo. Priimkit mano rodą, o nebus sunku ta įsteigti, — sziokiu budu: Jus laivakorczių agentai turite padūti laivų kumpanijoms praszymą „petalion“ su pasiraszymu lietuviszkų draugysczių virszininkų, kad net 300,000 lietuvių Amerikoje reikalauje, kad kompanijos užlaikytų ant portų lietuviszkus priėmėjus emigrantų tokius, kokius lietuviai aprinks. Galima ir sakt, kad lietuviai gali statyt lietuvių tokį, kad gal net 5 kalbas — ba lietuvių yra tokių.

Taigi broliai pasirupykit apie tą dalyką, nės jums gal tik keli centai ten kasztūti, jeigu taip norit, tai galit taip kū veikiausiai įvygdyti. O prieglaudos namus budavoti tai mums nēr ką apie tai nē mąstyti, nės jeigu nieks nenor keletą centų ant to reikalo paaukauti, o kas dūs keletą dolerių?

O jeigu rastusi kas butų gana turtingas, pabudavoti, tai tik ir but menka nauda dėl emigrantų, nės kad vieno locnastis yra, tai jis viens ir gal daryt, kaip jis nor, nės namų yra gana daug New Yorke arba Philadelphijoje, tik reikia žinot, kur ir kaip; o New

Yorke galima pragyventi savaitę tai yra 7 dienas už \$200, o ir vėl yra Hotelių, ką tik už vienus pietus ima \$500. 1 naktį pernaktoti gali gauti už 25 centus, ir da pigiau, o pietus galima gauti ir už 15 centų, taigi matot broliai, joga namus budavot tai ne būtinais reikalais, bet tik reikalas yra žmogaus teisingo, katras keliaunįką aprupitų — kiekvieną pagal išgalėjimą; nės žinau jog ne visi žino, kas tokiūse didmiesczyūse dedas. Hotelei išsiunczia kožnas savo berną, vadinamą vaiter, sulaukti keliaunįkų. Toki vaiteriai yra taipogi tie kurie moka keles kabas. Tai toks vaiteris norint butų ir lietuvis, tai jis tik ner naudingas dėl lietuvių, nės jis neves keliaunįką kitur, kaip tikt į Hotelį, katro jis yra, o czion kad pernaktvosi tai turėsi užmokėti \$200 už 1 naktį; nės tai yra jų davalas. Ir jeigu jie matys, kad tų pinigų gana turi, tai bus tav geri ir prisisiulys tavę kur tik nori nuvesti. Žinoma už \$200, o galima yra už 5 centus važiuoti, o jeigu sakysies ir girsies, kad ne turi pinigų; žinoma jis ne nor tikėti, kad neturi, nės žino, kad kožnas keliaunįkas tur turėti, nors kiek, o jie ant to neatboje ar tav kas liks ar ne, o jiems tik dūk. O jeigu sutiesa neturi, tai sakys, eik ir pastipk ant gatvės (ulyczios).

Taigi jeigu lietuvių ap rinktumėte emigrantų arba keleivių priėmėjus tokius, kurie netur but Hotelių vaiteriais arba keleivių dirbliais, bet keleivių lietuvių prieteliais. O alga tai turės gauti nū laivų kompanijos, nės kompanijos vienok tur užlaikyti keleivių priėmėjus. Tai vietoje ką užlaiko žydus, vokiečius arba lenkus, tai tegul užlaiko lietuvių, nės lietuvių taipgi yra tokių, ką mokės tas kalbas, jeigu reikals butų.

Taigi broliai mieli, kurie

esate ukėšais szios zemės, kurių vardas turi didesnę vertę, pasirupjkit apie tą dalyką, o jeigu to nedarysit, tai pasirodysit jogei nesat tikrais mylėtojais savo brolių. O jeigu kas žinote arba išmislyti galite koku norint kitoku būdu geriau ar lengviau, tai netingėkit išreikszti savo nūmonę, o gūdotina redakcijoje teiksis patalpiti į laikrasztį „Vienybė L.“, arba ir „Lietuva“ gali. Taipgi turėtų tame dalykia prisidėti ir visi lietuviszki laikraszczi, nės tas dalykas ne dėl vieno bet dėl visų yra reikalingu.

J. Jūzupaitis.

— *Lenkų gėrybė. Stokton, Pa.* 24 Sausio czion tapo užmusztas mainose jaunas 21 m. lietuvis Karolius Aleksandra- vycze, kuris gyveno pas tulą mozurą: Kada minėto lietuvių kūnas tapo parvesztas, tai mozuras joku būdu nenorėjo priimti į stubą tik tada sutiko, kada, adarius a. a. Karoliaus baksą, paregėjo \$50.

— *Brooklyn, N. Y.* 8 d. Vasario. 96. Mielas rėdytojau! Praszau patalpyti nors szitūs mano kelis žodelius apie pasielgimą lietuvių Brooklyno. Szitame trumpame laike užsidėjo lietuvių katalikai naują parapiję; kaipo visiems yra žinoma: ant Grend. St. Brooklyne E. D. Taipgi dabar atlaikė dievmaldyste angelskas kunigas ir užtatai darosi tarp lietuvių didelis sumisimas; vienį sako kad jų pinigai nuėjo ant vėjo, o antri sako, kad czionai Brooklyne negal lietuvių laikyt kunigą lietuviszką. O kurie išmano tai tiems labai pikta, kad mus tikri vienucauzai taip bludinėja, kaipo sapnūdami gyvena ant svieto ir neturi jokio supratimo; o tai viskas isz to darosi, kad nesirupina skaityt laikraszczių, arba kokių naudingų kniguczių; o tiktai žiuri, kad

kur susieje iszsigert, o isz to paskui vaidytis ir pesztis. Tokių tai atsitikimų beveik pas kožną lietuvių atsiranda, ir pagal tai neturi supratimo nės dvasiszskūse reikalūse. O tai asz savo broliams vienucauziams noriu nors per laikrasztį apgarsit jų nesataiką apie parapiję. Žinoma kaip ir senai buvo užsidėję lietuvių czionai Brooklyne parapiję, o paziurėkime į ką pavirto tas jų užsidėjimas (per tai kožnas žino apie kunigą Jūdiszių), ir pagal tą jų labiau grimsta Brooklyne lietuvių visokias tamsybes, o tai pagal tai, jog pagal kunigą Jūdiszių atsirado naujas eretikiszkas tikėjimas. Ar tai mažu norit lietuvių, kad ir szitoje bažnyczioje atsirastų eretikiszkas tikėjimas? o tai ne! dėlto dabar yra aprinktas kunigas į tą naują bažnyczią lietuvis, ir pakol neturės tikrų rasztų nebus įleistas nū dvasiszskos valdzios. Dėlto mieli brolei nebludinėkit! Asz tą viską apraszau teisingai jusų tikras brolis vienucauzis jumis ant gero velyjantis. Tiktai vienkart laukit laiko o bus viskas ant gero. Paraszė *J. Naujokaitis*

— *Brooklyn, N. J.* 8 d. Vasario. Mielas rėdytojau praszau patalpyti szitą mano atsiszaukimą į laikrasztį „V. L.“ 6 numerį laikraszcziavo patalpytas straipsnelis — apie uždėjimą 2 vyrų dėl apgynimo emigrantų, 1, į New Yorką, o antrą į Philadelphiję.

Taipogi primenu visiems skaitytojams laikraszczi jogei toks uždėjimas tų vyrų but labai sunkus, o naudos visai mažai atnesztų. Taip žmonės szneka kad viena kregždė pavasario nepadare; taipogi ir vienas vyras kaipo tokiam dideliame mieste New-Yorke negali apsergėt visus emigrantus. Taipogi ir asz gyvenū arti New Yorko ir visą padėjimą žinau, jogei nereik nės jokių

iszrinkimų; tiktai turime laikytis vienybės visi lietuvių; o taipgi turime rupjti kad galėtume nors kiek pramokt skaityt ir raszt, ir kad galėtume įsteigt su pagalba draugyczių mokslaines. Tada tiktai busime laimingi kelionėje. O dėl tokių, kurie atvažiuje isz Europos geriausias yra padėjimas toks: kurie važiuje toliau į kitus miestus, gauna tikietus pirkt kaslegar- nėje, o kurie lieka New Yorke — geriausias yra daigtas telegrapavot ant adreso savo pažįstamų ir tada neturės nės jokios turbacijos; o kuris netur nės jokio pažystamo, ir netur pinigų važiuot toliau į tolesnius miestus, tai kad ir butų uždėtas tas apginėjas emigrantų — tai negalėtų nieko padaryt: ba negali jisai nės darbą dėl jo pajieszkot, nės anam dūt maistą, — ba tokių emigrantų yra labai daug. Per tai tokius emigrantus be jokio kaszto gabena atgal į Europą. Taipogi mieli broliai lietuvių, pirmiausiai turime pamest tą savo szlektą pasielgimą labjausiai girtybę — tai tada tik galėsime sav vienybėje užsilaikyt visi lietuvių. Per girtybę savo vardą lietuvių vystės bjauriname akise svetimtauczių ir negalim jokių įsteigt padaryt.

J. Naujokaitis.

Brangiausios gėrybės.

„Zeme tai yra kunas tautos“.

Isz lenkiszko vertė J. K.

(Tasa.)

Apypietėje atvažėvo ant kiemo Jurgio: Mikalojus Jarzimka, vokietis Hermanas Presser su pora sunų ir du urėdnikai. Vokietis zingėdingai dairėsi ant ukės; apžiurėjo padarus, ir gyvulius ir visokius daiktus; po to, su priszneka Mikalojaus, sutiko su Jurgiu ir užmokėjo už vis-

ką. Jurgis papraszė visus į vidų ir pavaiszino. Dabar suszaukė perdėtinį kaimo ir keletą ukinįkų, kaipo liudinįkus. Vienas urėdnįkas, kuris pasirodė vyresniū už kitą savo draugą, paliovė rukinęs ir isz aukszto pasakė, kad jau ukė daugiau ne priguli prie Jurgio Siermiegos ir viskas kas tiktai joje randasi, nog szios dienos yra jau locnas-czia Hermano Presserio. Pamatę atvaževusius tokius sve-czius pas Jurgį, daugelis uki-nįkų, pametę ir lauko darbą pasiskubino pažiurėti kas ten tokio atsitiko. O kada isz-girdo ano virszinįko kalbą, ne-apsakomai nusistebėjo ir visų veidas smarkiai atsimainė; czion pradėjo sznekucziūt tarp savęs, kas per do priezastis to pardavimo. Nekurie su szir dingu liudnumu atsiduso kal-bėdami: „Gaila taip dailios ukės, kurią Baltrus taip dai-liai aptasė, ir gūdojo ir mylė-jo, o tasai taip neapsimislyjas praleido. Susimylėk Viesz-patie ant jo, ir atvesk jį į pro-tą!

Kiti-gi pykdami sakė:

„Kad nors butų pasakęs, kad pardūda, tai butų galėjas katras nors isz mus nupirkt, o ne tą varną, svetimtauti pri-leist. Arba jeigu jį koks var-gas spaudė, tai ir but galėta pagelbėti.“

Kiti da pikeziau atsiszaukė. Jurgis jautėsi savo kaltę ir, nenorėdamas klausyt nė tų barimų, nė sznekos su savo susiedais – traukėsi nog jų.

Baltrus, tėvas Jurgio, nieko da apie tai nežinojo, ir vaik sztinėdamas po dirvą, barstė miezius. Szta atbėga Jonie-nė ir pranesza jam apie tą naujieną, mislydama kad jisai kaip nors permains tai ir ne dūs Jurgiui praleist savo ukę taip neapsižiurėjus. Jau Bal-trus ir patsai jautė tą dieną kokį tai neramumą ir sėdamas vis dairinėjosi ant dirvos Jur-gio, ar nepamatys jį iszeinant;

bet dabar visai prieszingą naujieną iszgirdo. Kada Jo-nienė apipasakojo viską ir kad jau pardavimas yra ran-davai patvirtintas, Baltrus da vis ne norėjo tikėti, bet kaip Jonienė tikrai jau antrą kart patvirtino tai, Baltrus baisiai nusimines ir užpykęs pratarė: „Ar jau jį pikta dvase supan-cziojo“? ir pametęs viską, nu-lėkė namon.

Kiek jo metai leido, bėgo per laukus tiesiog be virszu-tinių drapanų ir nedengta gal-va. Nuilsias ir sznioksztūda-mas prisiartyno prie kaimo ir, pamatęs jau vaziūjanczius vi-sus, pas Jurgį buvusius sve-czius, norėjo jūs suszaukti, bet jau per vėlu, arkliai greitai nuneszė jūs isz akių.

Kada prisiartino prie stubos Jurgio, tai ir kaimynai jau ėjo koznas sav ir kalbėjosi apie nesumislytą pardavimą Jurgio, pamatę einant Baltrų – nenorėjo jį uzkalbīt, tiktai kepures pakeldami ir galvas lenkdami sveikino jį, taip sav kalbėdami:

— „Suardyta szirdis to zmogelio, mat ką ant senatvės turėjo dasilaukti nū sunaus savo; jisai vokiecziui nebutų pardavęs sklypelį zemės ant svarbumo aukso, o sunus už niekus visai atidavė; nelai-mingasis!“ ir su skausmu szir-dies sekė jį akimis. Baltrus skubinosi į vidų ir prasistum-damas lindo, kad ko greicziau dasisiekti, o kada iszispaudė į vidų, suszuko:

„Kur Jurgis! nevertas tas sunus“. Kamputyja sėdėjo Jurgienė apsiverkus, o pama-czius, senuką Baltrų, atsistojosi ir atsakė: „Nėra jo, ir mūsų jau tūjaus nebus! Dieve, ma-no Dieve! iki kokių nelaimių jis mus davedė“.

„Na ar tiesa, kad jisai par-davė vokiecziui savo ukę?“ paklausė Baltrus.

„Nuėjo ant tos nelaimės į miestą, tenai jį negerasis pa-stumėjo, tai ir pardavė – ir ei-

na dabar į Ameriką ir mus su savimi nor paimti“, kalbėjo Jurgienė aszarodama.

Baltrus visas perbalęs su-szuko:

„O! Dieve Visogalis! dėlko mano ranka nenudziuvo, kada pasirasziau ant akto, kad jau pavedu jam savo ukę, tą bran-giausią gėrybę!“ ir apszasza-rojas iszėjo laukan.

Apie klūną triusavo vokie-tis su sunumis savo riktūdamas žagrės prie darbo. Kumsz-czias sugniauzęs, leidosi prie jų Baltrus; bet ant vidurio kiemo susilaikė, taip sav pra-taręs:

„Prapūlė! ką jisai kaltas, nupirko, ba jam pardavė, – tai Jurgis kaltas, jisai kaltas!“ ir nukumpė į lauką prie dar-bo, kad nesimatyti su žmonė-mis; bet ne galėjo dirbti, dar-bas visai jau nesikiszo jam; vaiksztinėjo po laukus ir miszką iszmėtiūdamas ir verkdamas kaipo mažas vai-kas. Vakare vėlai sugryzo namon, kur nauja nelaimė jau jo laukė – pati jo, iszgirdus apie pasielgimą Jurgio, jau ir taip silpna, da labjau nu-silpnėjo nū tokios zīnios ir tą naktį atidavė Dievui dusę.

Dū toki skaudulingi atsiti-kimai, smarkiai nuvargino Baltrų ir po teisybei reikėjo akmeninės szirdies, kad ir pa-cziam neatgulti ant amžių. Bet jisai nepasidavė ir pažiur-ėjęs ant maziulių siratėlių Jono, szlūstydamo aszaras ir taip sav mislydavo: „muziulėliai, praleistumėte viską ir savo locną lizdelį, kaip manęs netektumėte isztrauktų isz jus nelabas zmogus tą brangiau-sią gėrybę. Uzlaikyk manę Vieszpatie da keletą metų!“ – tas jį stiprijdavo ir per tą ne-uzmirszdavo niekados rupes-tingai apžiurėti maziukus sira-tas.

Vokie-tis netingus prie dar-bo ir prakticznas; gerai jau zinodamas, kad laikas dabar tai tikrai auksas, kad prie ga-

spadorystės praleisti vieną adyną tai jau didelį tarpą pa-daryti – ėmėsi greitai už dar-bo ir nū pietų kartu su sunu-mis savo vaiksztinėjo lauke paskui žagrę. Vakarop par-sikraustė ir jo pati su viso-kiais rakandais, ir norints da Jurgis gyveno stuboje, nepa-simislyjo ant nieko vokie-tis jau pilnai pasirodyt savo galę.

Jurgio da vis nebuvo namieje – isztisą dieną persėdė-jo mieste, o nakties laikia su-gryzo namon – bijojosi mat susitikti su zmogumi, kad ne-uzsimytų katras apie tokį jo kvailumą, labjaušiai-gi nenorėjo susitikti su tėvu. Moti-nos priesz smertį nematė, ba jautėsi nevertu pasirodyt ir praszyti atleidimo jo kaltės, jau ir ant laidotuvių nepribu-vo isz baimės, kad žmonės nekaiszytų jį pirsztais ir nesisza-lintų kaip to vokieczio. Lau-kė, kad kaip nors tik galėtų iszvaziūti į Ameriką ir tenai pastoti dideliu ponu.

Bet sztai jau ir ta diena atė-jo. Mikalojus Jarzymka pri-sakė visiems, kuriūs prikalti-no vaziūti, kad susirinktų į miestelį ir jau nū czion iszva-ziūs gelezinkeliu. Jurgis, ne-atsisveikinęs su tėvu, negalėjo iszvaziūti, bet atsisveikyt ir nueit neturėjo tiek drąsumo. Nuėjo pirmiausiai Jurgienė ir atsisveikino su tėvu.

Pagalios ir Jurgis, paėmęs vyriausią 10 metų sunų atėjo pas tėvą, bet įėjas į vidų neži-nojo nū ko pradėti szneką. Baltrus stovėjo viduryje stubos, kad atėjo Jurgis ir pažiur-ėjo ant jo akimis pilnomis aszarų, žili plaukai jo nukritę buvo ant peczių. Jurgis ty-lėjo. Pirmutinis prakalbėjo Baltrus.

„Zīnau, dėlko atėjai never-tas sunau, bet tavo kaltė per didelė yra, kad galėcziau kai-po sunų prispausti prie szir-dies savo.“

Jurgis pūlėsi prie kojų tė-vo, bet tasai pasitraukė ir gai-

lingai atsakė:

„Prakeiktas, szimta kart prakeiktas tegul bus tas, kuris prikalbino tavę pardūti mūsų tėviszkę!“

Ir kumszczią czion sugniau-
tė. Jurgis pakilo ne galėda-
mas nė žodžio pratarti.

Baltrus ir vėl pakėlė ranką ir atsiliepė:

„Prakeiktas tegul bus tasai, kuris pasikasė po tavimi ir nupirko tą žemę tėvų tavo! Ir tu buk prak“... ir nutilo czion senelis užsiimdamas akis pilnas aszarų ir po valandėlei tylėjimo verkdamas kalbėjo: Dieve! geriausias, ir asz turiu dabar savo sunų, kurį taip mylėjau, prakeikti, bet norints piktumas ir trauke manę prie to, ne ne prakeikiu tavę, bet nė nelaiminul! Eik, eik į Ameriką, kur pinigai kaipo griuszės auga ant medžio, o dėl valgio visai nė dirbti ne reikia — eik be tėviszko palaiminimo, asz to negaliu padaryti!“...

Jurgis pasikloniojo žemai ir tylomis ėjo laukan, o pas-
kui jį ir sunus jo. Baltrus pagavo maziuliuką, savo anuką ir su karszta meile pris-
pandė jį prie krutų savo, o aszaros gailingos liejosi per veidus jo — isz pradžios negalėjo žodžio pratarti — tiktai po valandai atsiliepė:

„Tavę vaikeli mielas, mano mieliausias anuke žegnoju ir laiminu! Atmyk, kad szic-
czion, ant szitos, žemės, Už-
krantėje, turi pataisyti pakly-
dimą tavo tėvo, sziczion guli kaulai tavo prosenių, czion žemė tavo gimtinės, czion tavo tėvynė! Tegul ir Vieszpatis Dievas tavę taip palaimina, kaip ir asz!“

Vaikelis verkdamas atsakė“.

— „Tėvuk — asz sugryz-
sziau!“...

Jau daugiau nė vienas ne-
galėjo pratarti žodžio, nė aszaros ir verksmas pergalejo viską. Senelis pabuczevęs anuką, iszleido jį už durų ir

sugryžęs į stubą ilgai verkė ir dusavo, vaikszcziodamas po vidų, jau nė iszvažiūjant anų nematė.

Vokietis trynė rankas isz džiauksmo, kada pamatė jau važiūjant. Isz kaimynų retas kuris padavė ranką iszvažiū-
jant jam. Vezimas traukėsi isz vietos, ant jo penkets žmo-
nių: Jurgis su vyriausiu sunum, kuris verkdamas žiūrėjo į sa-
vo stubelę, ir Jurgienė su ki-
tu sunumi ir dukterę. Jurgis paskutinį kartą atsiziūrėjo ant savo vietelės, kur iszvydo pir-
mą dienos szviesą, kur užaugo ir tiek linksmy dienų perlei-
do... Aszaromis ir jo akys apsipylė — pajautė neapsako-
mą gailėstį — szio valandoje viską norėjo atszaukti, gyvatą savo gatavas buvo paaukauti, kad tiktai sugražyti savo ukę — bet jau vėlu buvo.

(Toliaus bus).

Margumynai.

— *Iszradimai.* Prancuzi-
joje iszrado padirbamą auksą, svaras kurio kasztūje tiktai 25 c. Yra tai sumaiszas: 24 dalys vario ir 6 dalys antimoni-
nium, prie to deda nekurią dalį „magnesium carbonat“, kad pridūti svarbumą. Auk-
sas tas tur pavidalus tikro aukso — niekad nerudyje, ir visad užlaiko spindėjimą.

— Ne tiktai prie fortepija-
nų pritaiso elektriką, kad po tam patsai fortepijanas graji-
na, bet ir prie photographavoji-
mo pasinaudoje isz elektrikos. Taip photographiszką aparatą suveda su dratu elektrikos ir gal atmuszti photographiję ko-
kio nors daikto, kad jisai ir toliau nū to aparato butų.

Padirbta bovelna.

Tikrai reikia nusistebėti iki ko daeina chimija. Jau dirba tikrą bovelną, o isz medžio,

Medis gerai apsivalo, o po tam, tam tikrai įtaisyti peiliai ant didelio rato, pjausto jį į labai plonas skiedras, kurios po to eina ant 10 adynų į skalbynę ir tenai laikomos yra ant vandenio garo. Czionai dasipila stipraus sumaiszo „na-
trium“ ir kaitinasi tai vis su dideliu spaudimu, per tai tos medinės skiedros persimaino į visai panaszią tikrai bovelną. Kad taip padarytai pridūti drutumą ir iszlaikymą, dedasi prie to nekuri dalis palmių aliejaus, kazeino ir želatino. Po tam sukasi isz to siulai ir jau kaip isz tikrų bovelnos siulų audžiasi kas patinka. Kasztas iszdirbimo tokios bo-
velnos nė kiek ne brangesnis už iszdirbimą tikros. Atskir-
ti tikrą bovelną nū padirbto-
sios joku budu negalima, tik-
tai tikrai apie tai suprantantis gal ją pažįti.

— *Isz Maskolijos.* Gazieta len. „P. v. A.“ padūda se-
sekantį: Nekuris Varszavos gyventojas paėmė už nesziotę 16 metų merginą Marijoną G., dukterį teplioriaus, czia jau gyvenanczio. Mergina pradėjo savo tarnystę vakarop, kada apart paczių gaspadorių buvo da keletas ypatų, atėjusių atsi-
lankyti. Ponas L. paszaukė po nekurio laiko naują nesziotę į kambarį, kur ir kiti tūm tarpu buvo. Mergina, atė-
jusi, sustojo viduryje kamba-
rio ir toje pat valandoje lem-
pa (neuzdegta) nuslinko nū stalo ant grindų, nū sienos po-
ras paveikslų, stiklai nū stalo nupūlinėjo taip-gi ant grindų. Termometras kartu ir vinis isz sienos isztraukta — nupūlė ties prieszais esancziu langu. Visi czion esanti tikėdamasi, kad jau namas griuva, drebė-
jo isz baimės, labjausiai tas atsitikimas atsiliepė ant mote-
rių czion buvusių. Patsai val-
donas namo, žmogus apszvies-
tas, nenusigando, iszsiszau-
kė merginą ir pradėjo tolesnį

tyrinėjimą ant jos. Pasirodė, kad Marijona G. mergaitė mo-
raliszko apsiėjimo ir tyli, tur tiktai jau isz seniau ligą ir vis skundžiasi, kad negalint už-
migti. Jau ir tūm laik, kaip tarnavo pas kitus, da priesz atėjimą pas L. patėmyta buvo tas pats, kurių tai atsitikimų niekas negalėjo iszriszti.

Dabar ji tapo atidūta dr. Ochorovicziai — specialistui, kad tasai peržiūrėtų nū ko tai paeina ir kas per priezastis to buvo.

Teatras! Teatras!

Na lietuviai! ar jus girdėjo-
te, kad 15 diena Vasario tai yra Subatoje priesz užgavėnes bus Waterbury'je, Cann. ant-
ras lietuviszkas teatras, puikus ir neapsakomai gražus: drama po vardu „Ponai ir Muzikai“. Lietuviai Waterburio ir visos aplinkinės pribukite visi pa-
žiūrėti to puikaus perstatymo. Toji drama yra paimta isz baudževų gadynės; už tad ir perstatymas — bus neapsako-
mai naudingas. Ten bus pa-
rodyta gyvu paveikslu, kokią ponai turėjo valdžią ant žmo-
nių laikę baudževų gadynės; kurie ne tik niekino vargdie-
niais žmonėmis, bet tankiai ne mokejo gūdoti nė jausmų jų szirdzių ir kaip ponai imdavo į dvarą per prievartą gražiausias vargdienių mergaites, ku-
rias, palaikę prie savęs, pava-
rydavo.

Už tad broliai ir sesers, ku-
riems brangi liūsybė ir nieki-
nate despotiszką valdžią, pri-
valote ateiti ant to puikaus perstatymo.

Pasibaigus teatrui bus ro-
domi du gyvi paveikstai: Lie-
tuva laike valdymo Vytauto“ ir „Lietuva po įtekme lenkų“.

Ant salės Turne Hall

Jefferson str.

Tikietas 50 cen. ir 35 cen.

NAUJIENA.

Ne praleiskit ne perskaite

szitą, o bus netik mums, bet ir jums ant naudos:

Nės szalta žiema szalin eina,
O linksmas pavasaris ateina.
Brolužėliai lietuvėliai juk
jums reikia parėdėlių, naujų
surdotelėlių!

Asz naujieną pasakysiu
Jus ant gero pamokysiu:
Žydu darbais nesidžiaukit,
Pas Lietuvį atsiszaukit.
Eikit Broliai pamėgykit,
Prekes musų pamatykit.
Jeigu norit kas pigių kelinių
visokių – prekes dorelių nog
trijų iki devynių. O siutus,
uzsteliūtus taipgi labai puikei
darome.

Prekes nū \$13,00 iki dole-
rių trisdeszimts trijų.

Jums jusų Brolis Lietuvis,
Jurgis Rėkus ko geriausiai pa-
darys.

Jurgis Rėkus

88 South Mead Street
Wilkes-Barre, Pa.

Patrukimas iszgydomas

greitai, lengvai, neatsinaujinancziai.

Tikrai galima iszgydīt nū
patrukimo (ar kitokių ligų)
seną ar jauną be skyriaus nors
ir labiau butų įsisenėjus ta li-
ga.

Naujas iszradimas gydymo
visiszkai be jokio skausmo, be
jokio pazeidimo ir pjaustymo.

Iszgydyt galima per ketures
ar asztūnes sąvaites, ateinant
tiktai vieną kartą ant sąvaitės.

Gydymas ne atitrauke nū
darbo sergantį.

Žmonės isz aplinkinės gal
atvažiūt ir tą paczią dieną su-
grįzszt atgal.

Perziurėjimas dykai.

Dr. A. P. O'Malley

80 S. Washington st.
Wilkes-Barre.

Frank M. Girton kandida-
tas ant prižiurėtojaus miesto
(High Constable) jis senas
kareivis visų pažįstamas Ply-
mouth'e, ir geriausiai atsakan-
tis žmogus ant tos tarnystės;

nors jis, ant Independent ti-
kieto, bet geras Republikonas.

Dėlto buk atsargus votū-
jant, nedūk kryželį į ratuką,
ale asabnei, norėdamas ap-
rinkt Frank M. Girton. Tada
turėsi geriausią kandidatą.

Didelis iszpardavimas

Nū szios dienos iki 25 vasa-
rio trauksis iszpardavimas.
Pardavinėsiu laikrodėlius, zie-
dus, spilkas ir t. t. už pusę
prekės. Noriu perneszt szapą
ant main ulyczios, todėl taip
pigei viską ir pardūsiu.

Jūzas Roblewskis.

Centre ave sudz. Enoh namūse.
Plymouth Pa.

Gal esi matias grazius pa-
veikslus (Pitures) ant langų
Pearses aptiekoje, ar Charley
Boyles sztore. Tokius jau
galima gaut. už apvalkalus
Acme ar Marseiles muilo.
Klausk savo sztorniko iszreik-
szta ant tų muilo apvalkalų.

Balius! Balius!

Didelei puikus balius bus
kelemas Ketverge 13 Vasariaus
ant salės Stumps'o ant South
ul. Wilkes-Barre, Pa.

Labai meilingai užpraszome
visus brolius, kad ne patingė-
tumėte atsilankyti, nės visko
bus, ko tiktai katras panorės,
o įėjimas tiktai 25 centai, už
tokę mažą prekę per isztisą
vakarą galėsite sav linksmy-
tis, iki nenorint.

Balius bus kelemas ant nau-
dos draugystės „Lietuvos Su-
nų“.

Komitetas.

Didelis Balius!

Balius lietuviszkos parapijos po
vardu szv. Antano Philadelphijo bus
laikomas 17 dieną Vasario 96 m.
Washyngton Hall po N. 528 ant S.
4-tos ulyczios. *Komitetas.*

John J. Lynch.

Pardavėjas visokių nesvaiginanczių
gėrymų bonkutėmis.

Offisas 147 M. Ulyczios
PLYMOUTH, PA.

5-11. 97

Daina!

Iszmintingi žmonės czia viską supruste,
Jeigu teisybę toj' dainelej' raste!

Tamsu ant akių, o smutna ant szirdies,
Supruste visi kas tūs zodzius girdės.

Amerikos szalis yr' labai bagota,
Biedno ir turtingo yra apraudota!

Vieni verk' tėvynės kad reikia palikti,
Antri verk' panelės reik Sudiev sakyti.

Kokia tada szirdis tokio vaikinėlio,
Kada reikia palikti savo panytelę,

Smutna ta diena verksminga adyna,

Kad nū graudaus verksmo akis pagadina.

Sakiau Sudiev tėvui ir motinai kartu,

O panytelei vienai – ba szirdis atverta,

Dūdam's ranką, sakiau prie žegnonės,

Palauk panele grįzsziu isz kelionės.

Neilgai ten busiu, ba nelinksma yra!

Palikau panelę, kur' mylėjau szczyrai,

Dėl tavęs kalbėjau, kaip szliubą padariau,

Su tikra szirdzia tūs zodzius isztariau:

Palauk panele tavęs neužmirsziu,

Nors už pusės metų gromatą raszysiu,

Apraszysiu viską, kaip asz tenai busiu,

Kaip greitai sugrįzsziu jei neprazysiu.

Taip greitai perėjo jau dveji meteliai;

O da nerasziau nė zodzio panelei,

Laikas jau butų tėvėlius lankyti,

Noriu su panele greit pasimatyti.

Turbut nerasiu tėvo ir motinos,

Turbut nerasiu nė savo panelės,

Tėvo ir motinos metus želavosiu,

O savo panelės per amzius raudosiu.

Kas man bus isz to, kad ir daug pelnysiu,

O jeigu panelę savo patrotysiu,

Dabar asz esiu laimingai, ir gerai gyvenu,

O savo panelę visados atmenu;

Kada vaikszcziuju po miestą ir kelę,

Sutinku ne vieną kumpaniją daile,

O asz nė priesz vieną savęs nesiradau!

Aniems neklonioju nė rankos nedūdu.

O kad panelę savo pamatycziau,

Su kokia pakara ją pasveikycziau!

Tai be puikybės rankele padūczia

Ir po daugel kartų veidelius bucziūczia!

Buk sveika panele nū manęs mylima,

Turbut nepribusiu į tą linksmą vietą!

Kur galėtum vaikszczioti puikiausiai takeliais,

Kur galėtum nesziot puikiausiai rubeleis.

Tai tada szirdį asz linksmą turėcziau,

Kad savo panelę parėdyt' galėcziau,

Kad tai Diev's dūtų tokią valandėlę,

Kad pamatycziau savo panytelę!

Per mano szirdies tokį troszkavimą,

Galėczia parodyt' savo mylėjimą...

Tada gyventumem kaip pora karvelių,

Ir mudu eituva tiesiu laimės keliu...

1896 m. 6 dieną Vasario, Surinko Jous Naujokaitis Ansonia Conn.

Dede ir jo seserenas.

Isz lenkiszko verte J. K.

(Tasa).

Uzklausė dailiai „Ar tai tiesą kalbi?“ balsas isz vidaus, skambantis, kuriame ponas Vanderstratenas pažino savo seserėną.

„Jeigu kas ko jieszko, tai tegul įeina vardan Dievo, labai praszome, bet padegti užginame“.

Nelabai smagu pasidarė nū to balso Mikalojui. Pajudino kūgreicziau duris ir įėjo į vidų kambario sykiu su ponu Vanderstratenu ir porucziku, bet ant didelio nusistebėjimo nieko czion daugiau nerado, apart Emeryko ir Herkuleso, sėdinczių už didedlio medinio stalo ir žingeidingai žiurinczių ant nelauktinių sveczzių.

„Prakeiktieji!“ suriko daziurėtojas, griezdamas isz pikto dantimis. „Pilnas lizdas buvo tų szungalvių priesz valandėlę, o dabar isz jų tiktai du czion sėdi“.

Nespėjo dabaikti tų zodzių, kada Emerykas, užpykėtas per tokią apkalbą, paszoko nū savo vietos, pribėgo prie Mikalojaus ir sudrožias jam per veidą, parstūmė ant grindų. „Niekverti!“ suriko jaunikaitis, „kaip galėjai rįzties taip nužemėti seserėną savo pono, kaip tu atsivožijai pavadyti ji szungalvių? Lauk isz czion tu vilkia, prakeiktojo sunau, lauk, kad piktumas da labjau manimi ne neapimtų!“

Mikalojus pakilo nū žemės ir paziurėjo baisiai ant Emeryko, atsakyti nieko nedrįso ir isznėrė laukan. Ponas Vanderstratenas tiktai kraipė galvą ir kaip matyti nelabai patiko toks pasielgimas jo seserėno su Mikalojumi. „Seserėnai, seserėnai!“ kalbėjo lėtai, „tu su savo karsztumu taip toli nueisi, kad Mikalojus pames manę ir iszeis pas kitą kokį plantatorių. Tada pamatysi ir datirsi, kaip tai brangus yra geras tarnas, daziurėtojas!“

„Dėduk! but visados nauda, o neprapultis, kad, patikus gerai progai, pasiųstumei nū savęs Mikalojų. Jeigu tą iszpildyti galėtum, tada turėtum tiktai padėkavoti man už gerą pamokinimą, dėlto kad tasai yra niekam nevertas žmogus, apie tai uztikrinu tavę dėduk!“

„Yra jisai per daug asztrus dėl tarnų, mažu jau ir daugiau ne kaip reik, bet dėlto yra viernas savo ponui, o tas daugiau tur vertės ne kaip tav gal pasirodyti, mano seserėnai. Jeigu jisai parodė mums tą stubą, kaipo lizdą susirinkimo, tai jau priesz tai turėjo apie viską gerai isztirti, turėjo jau czion jisai ankscziau buti ir viską gerai iszklaustyti, ir dėlto labai norėcziau, kad buvimą savo czion, ota, ant szitos vietos, gerai paaiszkjtum ir parodytum dėlko, kada jau po pusianaktų, kaip mums nudavė tu turi miegoti, o dabar sziczion radaisi?“ „Paaiszkjinimą to“, atsakė užmisliai Emerykas, „galima yra labai gerai parodyti, mano mielas dėdukai. Atėjau sziczion, kad buti ant susirinkimo, kuris jau po teisybei atsilaike priesz valandėlę, bet visai ne su tokiu mieriu, kaip tav ir Mikalojui rodėsi ir rodos, ale tikrai patikek man, kad tas neužtraukia mažiausio neužkentimo ir padarymo kokios nors blėdies tav“. Karsztas raudonumas uždegė, po tų zodzių, veidą pono Vanderstrateno ir smurcziai paziurėjo ant Emeryko. „Tikiūsi, kad jau priesz manę neužkavosi to visko, ką

czion matei ir ką girdėjei priesz valandėlę“, atsiliepė su didele paisa.

„Ne, pagūdotas dėdukai, tu turi apie viską zinoti“, atsakė jūkdamasi Emerykas. „Ot sziczion priesz valandą buvo pamokslas, o sakė tą pamokslą kunjgas, kuris pirmutinius zodzius savo kalbos pradėjo jau zinomais tav zodziais, tai yra: „mylėsi artymą, kaipo patsai savę“ ir „atidūkite ciesoriui, kas yra ciesoriaus“. Jau nereikia paaiszkjimo, kad po zodziu ciesorius minavoja tavę dėduk, nors karuna ciesoriszka ne puikina tavo da galvą. Trumpai sakant: susirinkę czion tarnai tavo priesz valandą, su tikru pasizeminimu atsidavę buvo pamokinimams kunjgo, pakol daneszikas Mikalojus neiszgaudė ir iszvaikė jūs isz czion. Norints Mikalojus ir gana rodos kytras ir iszmislus, bet lapė sukirto lapę ir butumet nieko nedasizinoja, kad manęs ne but buvę czion“.

Ponas Vanderstratenas ne su mažu nusistebėjimu, kaip rodėsi klausė tų zodzių seserėno. Jau turbūt didelis nusistebėjimas buvo, kad nors jau Emerykas seniai pabaigė savo kalbą, o ponas Vanderstratenas vis nieko negalėjo isztarti ir stovėjo akis pastatęs. Tiktai jau po ilgo tylėjimo atsiliepė piktai: „seserėnai! niekados nebucziau mislyjas, kad tu su mano neprieteliais eisi iszvien. Gana jau to gerumo! visoki prilankumai, visokia mielaszirdystė jau pasibaigė! Pasakyk tūjaus, kas czion buvo, kurie be mano zinios buvo dalyvais to susirinkimo, pasakyk, tai atleisiu tav tą da vieną sykį, bet jeigu nori užtylėti, tai szitoje valandoje susirink visus savo daiktus ir vaziūk sav į Europą. Asz visai ne jūkaju! sergėkis dėlto!“

Emerykas pakratė savo puikius plaukus, o akimis kur matyti buvo tikras teisingumas, žiurėjo ant supykusio dėduko. „Mylimiausias dėdukai“ pradėjo po valandėlės visai ramiai „jeigu padarycziau tai, ko reikalauji nū manęs, tai jau tikrai turėtų tiesą tas tavo niekvertis Mikalojus, pavadyti manę szungalviu. Negaliu dėlto iszpildyti tavo norą. Nori zinoti apie ką czion kalbėta, o da apie ką nutarta kalbėti, su didžiausiu džiaugsmu apsakysiu tą viską, bet taipgi ir ne daugiau.“

„Tai renkis, ryto galėsi vaziūti sav“, atkartojo ponas Vanderstratenas. Kas su mano nedraugaus eina ranka į ranką, tai nevertas yra vadytis mano sunumi, o taipgi kad kas ir pripazintų jį už tokį“.

„Gerai dėduk, vaziūju“, atsakė Emerykas ir pasikelė nū sėdynės, kur iki tol sėdėjo. „Tiktai neužmirszkie ką asz tav pasakysiu priesz iszvažiūsent. Geriausiais tavo draugais ir geriausiais szalinjkais yra po teisybei tie tavo jūdi tarnai kricszcionys, kuriūs taip persekioji, o pikecziausiu tavo neprietelium yra daziurėtojas tavo Mikalojus, kuriūm taip labai patiki. Augini ir maitini ant krutų savo bestiją, o nespėsi nė apsiziurėti, kaip kandį jos pajausi ant szirdies savo. Turėk atydą, apsisergėk, taip tav sako tavo seserėnas pagūdotas dėdukai“, o atsikreipdamas į murina: „Herkulesia, nuviask manę“.

Czion pasikloniojas, kaip pritinkamiaus ponui Vanderstratenui, žengė prie durių ir jau norėjo eiti laukan, kaip prisirizimas pono Vanderstrateno prie savo seserėno pergalejo jį visą. Negalėjo jau ilgiau užsilaikyti nū traukimo prie jo ir suszuko: „Suneli, mano! pasilik czion! zodzių tavo dėdės, isztartų per greitumą ir piktumą, sujūdinta per kitą ką,

ne turi niekados paimti už teisybę ir jau tūjau ir išpildyti jūs!“ Liksmi nusijūkęs, atsiziūrėjo ant jo Emerykas ir pratarė: „Gerai dėduk, su dideliu džiaugsmu pasiliksiu czion, tiktai nereikalauk, kad asz turėčiau iszdūti tūs gerus, o taip nuvargintus ir persekiojamus muripus, kurie isz didelės meilės prie manęs, užsipraszo czion, ant jų susirinkimo“.

„Na, jau užsilaikyk tu tą paslaptį dėl savęs“, pasakė ponas Vanderstratenas jūkdamasi, „o dabar eikszia, tegul pamylūsiu tavę, ir jeigu jau nori prigulėti prie tos sektos, tai gali vardan Dievo!“ Emerykas metėsi ant tų žodžių prie seno ir gero dėduko ir iszbucziavė jį szirdingai. „Ne“, suszuko „apie piktumą to susirinkimo nėra ką nė sznekėti, asz tiktai noriu užtikrīt tavę dėdukai jogei tie biedni tarnai yra geriausiais tavo draugais, ir apie tai norių pertikrīt dabar, tikiūsi, kad netolyroje ateitėje patsai pasirupysi jiems kunigą, kuris pamokys jūs: kaip reikia pažīt Dievą ir deszimtis prisakymų jo! Miegok sav ramiu mylimiausias dėduk! Ba nežinai, nė nėmislyji, kokios tikros ir neveidmainingos szirdys stovi apie tavę ir sergi, o kad taip yra tai turi klausyti ir padėkavoti visados geriems žmonėms ir minksztai, kada ne kada užsirutinancziai szirdziai tavo, o ne viltviliui tam tavo dažūrėtojui Mikalojui“.

„Vaikeli, savo pagyrimams tiktai atrask galą!“ szuktelėjo ponas Vanderstratenas nudūdamas piktū. „Niekas geriau nepataikys užlaikyti prisiriszimą tarnų, kaip tiktai rauksztus ir skaudus apsiėjimas su jais, ir greicziau tu persitikrīsi mano žodžiams, ne kaip asz tavo.“

Ant to tikiūsi ir pasidūdu ant tavo prisiriszimo prie manęs. Norints priesz valandėlę užpykęs buvau, bet turiu iszapūyti, kad džiaugiūsi labai isz to, kad tų laidokų nepazaidziau. Kas taip užlaiko dūta žodį tarnui, niekados jau nesirūztų giminaitį savo apeiti ir apgauti!“

„Ot! tai jau žodziai einanti tiesiok isz szirdies!“ suszuko pradziugītas Emerykas ir taip pradėjo mylūti ir spausti poną Vanderstrateną, kad tas net suvaitojo. „Palauksime, o paskiau, vis turėsi prie dabar isztartų žodžių pridėti ir tai: kas taip drucziai laikosi Dievo prisakymų, kas taip neklaidingai pildo jūs, jau niekados nė mažiausio piktumo negal dasileisti ant savo pono ir valdytojaus. Jau sziaūdien džiaugiūsi isz to“.

„Tiktai jau isz laiko taip nesidziaukie vaikeli“, atsakė ponas Vanderstratenas, „jau su tavimi tesybė suriszau sandarą, bet ne su savo tarnais nematomais krikszczionimis. Tegul dėlto apsisergi daugiau! ba jeigu tiktai kada pagausiu asz jūs su jų tū kunigu tai jau gerai atsakys jie už viską man. Pasakyk jiems apie tai mano seserėnai!“

Po tų žodžių iszėjo ponas Vanderstratenas isz kambario, o su jūm draugia ir poruczikas, kuris nė su mažu nusistebėjimu ziūrėjo ant to visko ir prisiklausė jų kalbos; Emerykas gi pasakė į ausį Herkulesui: „nesibijok apie savo brolius. Patsai pamatei, kad dėdukas mano tur labai gerą szirdį. Tikėkite tikrai, o pergalesite visokius piktumus ir persekiojimus!“

Tai pasakęs, suspaudė ranką jūdojo draugo savo ir pasiskusbino paškui savo dėduką, kad tas keles, likusęs adynas nakties pasiilsėti. Dažiurėtojas Mikalojus, kuris netoli stovėjo pasislėpęs už krūmo, pamatęs, kaip jisai iszeina, pažiūrėjo ant jo piktomis akimis ir sumurmėjo: „O, kad man ir

gyvatą reiktų paaukauti, niekados neatsilsėsiu, pakol neatsilygsiu su tavim!“

VI.

Linksmybės ant medzioklės.

Po tokio pirmutinio pasisekimo, gerai atrasti susirinkimū tų jūdujų, Mikalojus jau dabar da labiau pradėjo slankioti naktimis, mislydamas atrasti kur nors jų naują susirinkimū. Ir jeigu kada pasisektų jam pagriebti visus susirinkusius tai jau ir jam nepadovanotų, kurio taip baisiai neužkentė, o tūm neužkencziamu vaisiu buvo jaunas draugas Emeryko. Daugel buvo visokių priezasczių vėluk kurių Mikalojus neužkentė ir karsztai troszko, kad kaip nors atolinti Herkulnsą nū jūdujų krikszczionių; jau aiszkiai buvo matoma Mikalojui, kad savo pasielgimu jau kasdien vis labiau traukė prie savęs Emerykas tūs jūdtarnius. O pakol jie taip prilankus bus prie Emeryko, tai patol taip ir vaktūs jį nū mažiausio paojo. Apart to jau ir patsai Emerykas dabar labjau pradėjo apsižiūrėti, jau dabar nepasisekė per tiek laiko, kaip nors nustumti jį, kaip pirmą kart, kada ta užtrucinta vilyczia pralėkė pro jį ir užsilaikė minksztoje skuroje palmos. Kas diena vis didinosi noras atmonijimo ir platinosi szirdyje Mikalojaus, kas antra diena vis labiau neužkentė Mikalojus to jaunikaiczio, pirmiau už tai, kad tasai buvo geras ir lengvai gal prisitraukti prie savęs murinus, o antra, kad likosi labai per jį paniekītų, o treczia, kad kaip tiktai Emerykas atvaževo isz Europos, tai jau nė valandėlės neturėjo ramios, o vis per jį, ir visados bijojosi, kad jisai nedasizintų kaip netiketai apie visus darbus, o dasizinojas nepranesztų apie tai ponui Vanderstratenui. Iki sziam laikui visi darbai tie galima buvo gerai užkavoti, kad niekas apie jūs nė nėmislyjo ir visai nežinojo. Emerykas gi turėjo geras akis ant visko ir viską matė, ką tiktai kas darė, dėlto galima jau buvo dasiprotėti, kad ir visi darbai Mikalojaus jau bus parodyti. Truko da dabar tiktai tikrų darodymų, ba Mikalojus labai buvo kytra lapė ir mokejo gerai jūs užkavoti, kad per tai galėtų geriau atsispirt ir iszsiteisyti. Matė jau dabar, kaip Emerykas visur lindo ir viską matė ir dėlto laukė Mikalojaus artymą prapultis. Per tai Mikalojus baisiai neužkentė Emeryko ir tykojo, kada galės atstumti jį nū savęs. Piktas mat visados neužkenczia gero ir dega atmonijimo ant jo nors ir turėtų bijotis jo. Jau keletas savaiczių praplaukė, nū to atsitikimo stuboje murino, kur Emerykas su Herkulesu buvo aptikti. Neramios zinios apie neprietelius isz girių taipgi jau numirė visai, kaip tiktai kareiviai atėjo į plantaciję Vanderstratenos. Ir patsai Herkulesas, kuriam viskas gerai yra zinoma, apreiszkę, kad kaip jau dabar isz niekur niekas nebaugina, tai bus galima iszeiti ant medzioklės, apie ką ir apreiszkę Emerykui, kuris tankiai užsimydavo apie tai. Tūjau užsiemė czystijimu ginklų, liejimų kulų ir pripildymu ragų paraku.—Prie to darbo kalbėjo ir apie tai, kuri isz szautuvių yra geriausia. Emerykas tvirtino, kad dviliaupė szautuvė damascenka, pagražīta auksu ir dailiu iszdarbiu, yra geriausia isz visų, kokios tiktai randasi pas p. Vanderstrateną.

(Toliau bus).

„Varpas“

Išleidžiamas Tilžėje (Prūsijoje) kas mėnesis. „Varpas“ išsaina jau asztuntas metas ir yra vadovu jaunosios Lietuvos vadovų laikraštis. „Varpas“ vartoja gryną lietuvišką kalbą. Kas nori grynai (graziai) lietuviskai iszmokti, tegul skaito „Varpa“. „Varpe“ talpinasi rasztai apie prispaudimus Lietuviių nū maskoliių kai-po ir iszrodymas jų nedorybių bei szaip visoki moksliszki, ir naudingi Lietuvai, rasztai. „Varpas“ kasztėja su prisiuntimu į Ameriką 1 doleris ir 25 centai arba 5 markos prusiszkais pinigais.

„Ukininkas“

Išleidžiamas jau septinti metai po du kartu per mėnesį su vienu mėnesiniu „Priedu“ kuriame talpinasi puikios apysakos kaip ir pamokiniai apie ukę didei naudingi ukininkams. „Ukininkas“ geriausiai iszskina Lietuviams jų padėjimą po caro jungu esantiems broliams ir mokina kaip reikia elgtis, idant nedūt savę visiszcai nuskriausti visokiems maskoliszkais plėszikams, kurie yra tyczia atsiųsti į Lietuvą mus brolius plėszti.

„Ukininkas“ talpina žinias isz visos Lietuvos ir apie visokius atsitikimus neiszskiriant nei vieno.

„Nkininką“ privalo skaityti koznas lietuviai, kuris nori žinoti kas jo Tėvynėje darosi.

„Ukininkas“ kasztėja suprisiuntimu į Ameriką 1 doleris ir 25 centai arba 5 markos prusiszkais pinigais.

Kas apsisisteliuja „Varpa“ ir „Ukininką“ sykiu, tai kasztėja tiktai 2 doleriai ir 25 centai abudu laikraszcziai.

Pinigus geriausiai yra siųsti registravotose gromatose arba per „International Money Order“. Siuncziant registravotai galima pridėti tūs 25 centus pacztinėmis markutėmis.

Adresą visados taip reikia uzraszti:

Mr. Dr. Brusis,
Tilzit Ostpreussen — Germany.

Fred. Schwartz & Bro.

Pardavėjai į karoziomas ir į stubas: Vyno, Arielkos, Alaus, ir Porterio. Baczkomis ir bonkomis.

Taip-gi vynas ir arielka, geresnio iszdarbio, reikalaujami į vaistus.

123 E. Main str. PLYMOUTH, PA.
Kar didelė bonka szale durių stovi (sign)
5-11. 97

M. A. CARROLL M. Daktaras.

Ofisas ir gyvenimas
Cor. Church & Eno ulycios
PLYMOUTH, PA.

Ofisas atidarytas — iki 9 ies ryto, nog 1 iki 3 ir
nog 6 iki 9 po pietų. 5-11. 97

Sztyzlelo ir gardens Aluczio, gerų Arielkų krepen-
czų Cigarų gaunai pas

F. Szczecina ir F. Reszkevicze
Lenkiszkas Saliunas
Plymouth, Pa.
5-11. 97

Pirmutinė užėiga dėl Lietuviių

pas Stasi Bagdoną.

Arielkų visokių, alaus labai gar-
daus, gero vyno, cigarų ir t. t.

Ne praeik pro savą brolaul! atsi-
lankyky nors sykuti!

E. Main ulycios po No 204
Plymouth, Pa.
5-11. 97

Vietiniai ir isz aplinkinēs
KREIPKITĖS PAS SAVA

Pardavinėju Szkaplierius, Razan-
ozius, Kryzius ir Kryželius, maszinē-
les dėl drukavimo, visokius paveiks-
lus ir t. t.

Taipgi paveikslus apdirbu į viso-
kius Romus už pigę prekę.

Liud. Varnagiris
P. O. Bx 213 PLYMOUTH, PA.

Mes norime pardūt rakandus (fur-
niture)

Mes turime visokių dėl stubos rei-
kalingų daiktų.

Pardūdame su mažu uzdarbiu, pa-
sitikėdami daugiau pirkikų.

Ateik ir pažiurėk pas mus.

John Moore,
144 Main ulycios,
Plymouth, Pa.

Zemian Bull Run Skerskelio.
5-11. 97

Ant. Mockaiczio „Kosciuszko Hotel“

Uzpraszu brolius lietuvius neu-
mirszti užėiti pas manę. Rasite pas
manę meilingą priėmimą. Vynai,
likieriai, alus, cigarai ir užkandžiai
visada pas manę kuo no geriausi.

118. Canal Str., WILKES-BARRE.
Priėmas L. V. gelezinkelidvari.

Galima gauti su prisiuntimu
szias knygas:

1. Istorija Katalikų Bažnyczios. Ji yra labai naudinga dėl perskaity-
mo koznam katalikui. Kasztėja 1,00.
2. Trumpa peržvalga lietuvystės

darbų Amerikoje 1892 m. Ji iszro-
do aiszkiai lietuviszkų bedievių dar-
bus ir podraug kaip katalikas turi
nū jų apsisaugoti. Kasztėja. 20c.

8. Valtis bei iszguldymas szventų
evangeliių ir lekoijų — ant visų metų
su labai naudingais dvasiszkais skai-
tymais. Puslapių esti 896. Linkē-
tina kad kožno lietuvio namūse ji
butu. Kasztėja — 1,50c.

pas Kun. A. Burba. Box 1058
Plymouth, Luzerne, Co. Pa.

LIETUVISZKAS Saliunas

Jūzo Miliaucko,

Szaltas alus, skanus gėrymai, gar-
dus, cigarai. Smagi vieta dėl užei-
gės. Praszau brolius atsilankyti
pas manę.

Jūzas Miliauckas,
MAHANOY CITY.

Pigtaisia Lietuviszka krautuve visame mieste.

Galima gauti, perkant tik-
tai už pinigą:

Patent miltai	1.00
22 svaru cukriaus už	1.00
Cal. Ham svarą už	7 1/2 c.
Sudyty laszinių svarą už	7 1/2 c.
Rukyty laszinių svarą už	9 c.
Szvieži kumpei	7 c.
Deszrelės baksais po 7 c. už svarą.	
Bulvių buszelių už	35 c.
Miners extra Tabakas	30 c.
4 svarai Kėksų už	25 c.
4 „ Crakesų	25 c.
Szviezių kiauszinių tuz. už	20 c.
Svaras sviesto už	20—15 c.
Svaras geriausių taukų —	7 1/2 c.
7 dėzes Sardines	— 25 c.
8 dėzes pieno	25 c.

— pas —

M. Bartikowsky,
252 East Market Str.,
Wilkes-Barre, Pa.
4-tose duryse nū Stegmalerio Bravoro.

Naujiena, Naujiena!

Kas isz lietuviių neragavo, Lietu-
voje budamas, **buvarsko alaus?**

Kaip jis skanus ir sveikas buvo; užkaiydavo
kraują ir szirdį pradžiugdavo. Amerikoje tokio
alaus iki sziol nebuvo. Bet paskutiniame laike
ateirado labai į jį panaszus, beje-LENKISZKAS
LIETUVISZKAS ALUS. Jis yra malonus gerti,
saldžiai ruksztus, sveikas. Tai gi lietuviszki ir
lenkiszki saluntinkai privalo parsitraukti to LIE-
TUVISZKO POLSKO ALAUS ir savo tautiecius
šmi valszinti.

POLISH — LITHUANIAN
Brewing Co.
DANVILLE, PENN'A.

Lenkiszkos knygos maldų, pargabentos isz užmarės. Gaunamos pas Jūz. Pauksztį.

Westchnienie duszy pobožnej, zbłór naboženstw
i plešni z przydanem Drogi krzyżowej, Gorzkich
żałi i psalmów \$1,50.
Złoty Oltarz czyli zbłór naboženstw dla chrześ.
cian i katolicków \$1,80.
Oltarzyk czyli zbłór naboženstwa dla młodzieży
katolickiej 70 c.
Wyborek naboženstwa dla młodzieży katolic-
kiej 50 c.
Mały złoty oltarzyk dla pobożnych dzieci ka-
tolickich 45 c.

— Isz Chicagos. Czionai
lietuviai dasilaukė vieną ir
geriausiai lietuviszką krautuę
laikrodėlių: Kelsch Noreiko
& Co. Velyjame visiems lie-
tuviams pirkti laikrodėlius,
lenciugėlius, ziedus ir kitus
daiktus no jų, nes tai yra tikri
lietuviai, katrie gauna dau-
giau ir daugiau kostomerių
kozną dieną. Jie padidino
savo biznij pardūdami ne tik-
tai vienus laikrodėlius, bet ir
visokius daiktus kaip: ma-
szinas dėl drukavojimo gro-
matų, maszinas dėl siuvimo,
armonikas, britvas, peilius ir
t. t. Iszsiunczia daiktus į vi-
sus miestus ir miestelius Ame-
rikos. Kas prisijus savo adre-
są, gaus lietuviszką kataliogą
ir gražų abrozėlių dykai. Ad-
resavok taip: Kelsch, No-
reiko & Co. 105 Brown St.
Chicago Ill.

Skaitykite Visi!

Gera vieta dėl prekybos ir leng-
vai prieinama, randasi toje dalyje
miestelio kur daugiausiai gyvena
Lietuviai, lenkai ir Slavėnai.

Keturios prekybos gali buti tūse
namūse, kaip tai: krautuė valgo-
mų daigtų, gelezinių, mėsinyczia ir
karoziama. Salė didelė ant virszaus
dėl balių ir mitingų. Du dideli
tvartai užpakalyje Lotų, dėl užlai-
kymo gyvulių.

Tą viską galima pirkti už \$8000,
\$3000 mokant isz pradzių, o likusius
ant lengvų iszlygų, randa atnesza
\$90 ant mėnesio.

Nenorintis pirkti namą, gali tikt
randavoti jį taipgi už prieinamą
prekę.

Norintieji tame aiszkiau dasiži-
noti, kreipkitėsi po szium antraszu:

J. Firestin,
Duryea, Pa.
12—111. 96.